

רע"פ 6659/23 - ליאור דוראני נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

רע"פ 6659/23

לפני: כבוד השופט י' אלרון

ה המבקש: ליאור דוראני

נ ג ד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור על פסק דיןו של בית המשפט המחויז בירושלים המוחזיב בירושלים ב-עפ"ג 39842-05-23 וב-עפ"ג 48407-10-22 מיום 17.7.2023 שניתן על ידי השופטים: ד' כהן-לקח, ד' גدعוני ו-ע' אבמן-مولר

בשם המבקש: עו"ד ארץ בר-צבי

החלטה

1. לפני בקשה למתן רשות ערעור על פסק דיןו של בית המשפט המחויז בירושלים (השופטים ד' כהן-לקח, ד' גדעוני ו-ע' אבמן-مولר) ב-עפ"ג 39842-05-23 וב-עפ"ג 48407-10-22 מיום 17.7.2023 בגדרו נדחה ערעור המבקש על חומרת העונש שנגזר עליו בגין הדין של בית משפט השלום בירושלים (השופטת ג' סקפה שפירא) ב-ת"פ 15-11-56256 מיום 3.4.2023, והתקבל ערעור המשיבה על קולות העונש.

2. בהתמצית יתואר, כי נגד המבקש וחמשה מעורבים נוספים הוגש כתוב אישום מתוקן בשנית המונה חמישה אישומים, כאשר האישום הרלוונטי לבקשתו הוא השלישי בלבד. באישום זה יוחסו לבקשתו ולנאשמים הנוספים עבירות של סחיטה בכוח, לפי סעיף(א) רישה לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: החוק); ותקיפה הגורמת חבלה ממשית בנסיבות חמורות, לפי סעיף 380 יחד עם סעיף 382(א) לחוק. כמפורט בכתב האישום המתוקן בשנית, אגב

עמוד 1

סיכום כתוצאה ממשחקי הימורים תקפו המבוקש והנאשמים נוספים, ביום 30.6.2015, אדם המכונה "זהר" במכות ובעיטות בגופו ובצלעותיו. במהלך התקיפה הטיח המבוקש בהזר כי סיבך אותו והרס את משפטו, ונאשם אחר - הנאשם 1 - אמר להזר כי "קנס" בגין מעשיו הוא 100,000 ש"ח.

3. המבוקש הורשע, לאחר ניהול הליך הוכחות, בעבירות אשר ייחסו לו. דיון של המבוקש נגמר פעמיים. בפעם הראשונה, ביום 13.9.2022, בית משפט השלום (השופט א' סלע) קבע כי משום לב לכך שהمبוקש היה למשעה בעל חוב של הנאשמים הנוספים, וביקש לרוצותם, יש לקבוע את מתחם העונש ההולם בין 6 ל-18 חודשים מאסר, לצד ענישה נלווה. בית המשפט השלום אף ראה לחזור לקויה מתחם העונש ההולם בשל סיכון שיקום ממשיים ולגוזר עליו עונש של 400 שעوت של"צ; צו מב奸 למשך שנה; 6 חודשים מאסר על תנאי, לפחות אחת מהעבירות בהן הורשע או כל עבירה רכוש, אלימות או איומים, במשך 3 שנים מיום גזר הדין; וכן תשלום פיצוי בסכום של 2,500 ש"ח (להלן: גזר הדין הראשון). לאחר זאת, כשלו ניסיונות השירות המבחן ליצור קשר עם המבוקש לגיבוש תוכנית השירות לתועלת הציבור וביום 20.10.2022 נודע כי המבוקש נעצר במסגרת תיק אחר בחשד לביצוע שתי עבירות פריצה לבניין שאיןנו דירה וגנבה. צו המבחן וצו השירות לתועלת הציבור בוטלו אפוא בשל נסיבות שאירעו לאחר גזר הדין הראשון.

על כן, בית משפט השלום (השופט ג' סקפה שפירא) גזר ביום 3.4.2023 את דיון של המבוקש בשנית (להלן: גזר הדין השני). נקבע, כי אין הצדקה לשקל מחדש את מתחם העונש ההולם, ויש לאמץ את המתחם שנקבע בגין גזר הדין הראשון. אולם, על רקע מעשיו של המבוקש המלמדים כי שב לדפוסי הביעתיים, קשה לקבוע כי קיימں סיכוי של ממש לשיקום המבוקש, שכן שיש לשקול ממשי לשיקולי הגנה על הציבור. בכלל הנסיבות, נקבע שיש לגוזר את עונשו של המבוקש בחלוקת האמצאי-עליוון של מתחם העונש ההולם. בהתחשב גם בכך שהמבוקש מצוי בהליך פשיטת רגל ואני צפוי לשלם את הפיצוי שנגזר עליו, תחת רכיבי של"צ וצו המבחן שבוטלו, גזר על המבוקש עונש של חמישה-עשר חודשים מאסר בפועל, בגין ימי מעצרו ובמצטבר לכל עונש מאסר שהוטל עליו בתיק קודם.

4. בית המשפט המחויז הוגש שני ערעורים כלפי מידת עונשו של המבוקש - ערעור המבוקש על חומרת העונש ומנגד ערעור המשיבה על קולת העונש. בית המשפט המחויז קבע כי בדיון בחר בבית משפט השלום, בגין גזר הדין השני, שלא להמתין למיצוי האפיק הטיפולי לאחר שהمبוקש לא ניצל, פעם נוספת, את ההזדמנויות שניתנה לו. כן נומך, כי מטעמים דומים אין הצדקה להמתין להכרעה בערעור המבוקש ולהורות על הגשת תסקير נוספת על אודוטה הטיפול בו החיל. בית המשפט המחויז קבע כי מתחמי העונשה שנקבעו בגין הדין בעניינו של המבוקש מקרים מן הראי בהתחשב בכלל הנסיבות, וכי ביחס לאישום השלישי ראוי לקבוע, לכל המעורבים בו, מתחם הנע בין 15 ל-36 חודשים בפועל. כתוצאה מכך, הוחמיר עונש המאסר בפועל שנגזר על המבוקש ל-20 חודשים מאסר בפועל.

5. הבקשה שלפני מופנית כלפי חומרת רכיב המאסר בפועל בלבד בעונשו של המבוקש. בבקשתה שתי טענות מרכזיות: לפि הראשונה, מתעוררת שאלה משפטית עקרונית בדבר היחס בין גזר דין "מקוררי" לגזר דין "מחודש" בעקבות הפקעת צו של"צ; לפि השניה, קיימים עיوات דין מאחר שהעונש שנגזר על המבוקש חריג באופן קיצוני מהעונש ה"מקוררי" שנגזר עליו, וזאת ללא היזקקות לתקסир משלים. המבוקש משיג גם על חומרת עונשו בהשוואה לעונש שנגזר על מעורבים נוספים.

6. דין הבקשה להידוחות. בית משפט זה לא יعتיר לבקשת רשות ערעור ב"גלאי שלישי" אלא במקרים חריגים בהם מתעוררת סוגיה משפטית עקרונית החורגת מעניינו הפרטני של המבוקש, או כאשר מתעורר חשש לעיונות דין מהותי

או לאי צדק קיזצוני (רע"פ 8038/22 שילון נ' מדינת ישראל, פסקה 7 (29.11.2022)). בקשה לרשות ערעור הנסבה על חומרת העונש תתקבל במקרים נדירים בלבד בהם ניכרת סטייה מהותית מממדיניות הענישה הנוגגת בנסיבות דומות (רע"פ 4237/23 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 6 (19.6.2023)).

7. השאלה העקרונית לה טוען המבוקש בבקשתו לא הוצאה במלוא עוזה, אם בכלל, בערעורו לבית המשפט המחויזי. טענותיו לפני בית המשפט המחויזי התמקדו בהליך השיקום של המבוקש ובשיעוריו שיקום וועוצמתם בעניינו הקונקרטי. הליך של בקשה לממן רשות ערעור אינו בגדר "מקצה שיפורים" ולמעשה די בכך כדי לדוחות רכיב זה בבקשתה (רע"פ 3059/22 אבו עלי נ' מדינת ישראל, פסקה 15 (6.12.2022)). גם לגופם של דברים, לא מצאתו כי מתעוררת כל שאלה עקרונית אשר בכוחה להשיליך על עניינו הקונקרטי של המבוקש. אשר לחומרת העונש - בית משפט השלום, בגין הדין הראשון, פסע כברת דרך לעבר המבוקש עת נתן משקל רב לשיקולי שיקום וגזר על המבוקש עונש מכך ביותר תוך חריגה לקולה מתחם העונש ההולם. המבוקש לא ניצל הזדמנויות זו. גם לאחר מכן, העונש שנגזר על המבוקש בגין הדין השני הקל עמו יתר על המידה, כך שבדין החמיר בית המשפט המחויזי בעונשו. אף זאת תוך התחשבות בחלקו של המבוקש במעשים - בהשוואה לחלקם של יתר המעורבים; בכלל שלפיו ערכאת הערעור אינה מצאה הדין; וגם בנסיבות המשיב לרטום עצמו, פעם נוספת, להליך טיפולו.

שיעורו שיקום הם בעלי חשיבות, ולעתים חשיבות רבה. פעמים רבות הם ששובילים את הדרך בגישת הדין. אולם, בבוא בית המשפט לגזר את הדין הוא אינו חייב להעניק לנאשם הזדמנות אחר ההזדמנות לשנות מדריכיו. היכן שבית המשפט מתרשם כי השיקום אינו צולח, או כי הנאשם שלפניו אינו מנצל את ההזדמנויות שניתנות לו - יכול בית המשפט לפנות לענישה המבכרת שיקולי ענישה אחרים. אין בכך פגם, ובוודאי שלא עיוות דין.

.8. הבקשה נדחתת אפוא.

ניתנה היום, כ"ז באלו התשפ"ג (13.9.2023).